

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.101/2025/5.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

név (cím)

A felperes képviselője:

Dr. T. Tóth Balázs ügyvéd (cím1)

Az alperes:

név1 (cím2)

Az alperes képviselője:

Szabados Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: dr. Szabados Gergő ügyvéd)

A per tárgya:

Személyiségi jog megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítélőtábla 1.Pf.20.177/2025/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 66.P.22.833/2024/8.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 53.340 (ötvenháromezer-háromszáznegyven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a egyesülés elnöke, az megnevezésén egyetemi adjunktus és az név2 igazgatója.

[2] A név3 című hírműsor 2023. december 8-i 18:00 órai adásában a felperes testvérét is érintő büntetőeljárásról adtak hírt. A műsorszám a következőket tartalmazta:

[3] Műsorvezető: „Körözött bűnöző segíthette név4 csalássorozatát – ezt írta a sajtó. A lap szerint az név2 vezér, név5 fivére a több százmilliós számlagyár működtetése mellett egy komoly csalási ügyben is részt vett. A letartóztatásban lévő ügyvéd ráadásul a számlagyártás mellett cégtüntetéssel is foglalkozott. név4t negyven rendbeli csalással is vádolják, de okirathamisítás és ügyvédi visszaélés miatt is felelnie kell.

[4] Körözött bűnöző segíthette az név2 vezér testvéreinek nem mindennapi csalássorozatát – erről ír a sajtó. A lap úgy tudja, hogy a sok százmilliós számlagyár működtetése mellett egy komoly csalási ügyben is részt vett név4. Ugyanis nemlétező érmegyűjtőre hivatkozva egy afrikai céget is felhasználva károsított meg számtalan sértettet, összesen hetven millió forinttal.

[5] Információk szerint vezetéknévnek két bűntársa is volt. Egyikük büntetett előéletű, aki jelenleg is szökésben van. Az ex-ügyvéd és két barátja szervezetter, harminckét sértettet tévesztett és károsított meg, valamint további nyolc személyt kíséreltek meg becsapni. De név4t negyven rendbeli csalással is vádolják, februárban két év börtönbüntetésre ítélték, amit öt év próbaidőre felfüggesztettek.

[6] A sajtól közben megtudta, hogy cégtemetős biznisz is kötődik az név2-vezér letartóztatott testvérehez. Számos vállalkozását nevezette be egy ügynevezett név6höz, ami név4 üzlettársáé. Közös cégük pedig a név7, ami a napokban azzal került be a hírekbe, hogy kapcsolatban áll a II. kerületi önkormányzattal, mivel a kerület politikai eszme polgármestere, név8 megengedte, hogy a fent említett futárcég használhassa az önkormányzat elektromos töltőit.”

[7] Felperes: „Van egy csomó téma, ami engem és az név2-csapatot nagyon érdekel.”

[8] Műsorvezető: „A cégtemetős családi vállalkozásban tulajdonos az név2 International

Magyarország igazgatója is. név5 ugyanis jól ismert a magyar közéletben, hiszen a vezetéknev1-hálózat fontos magyarországi láncszeme és jelentős szerepe van abban, hogy az elmúlt időszakban hazánkat sok nemzetközi támadás érte.

[9] »Semmi helye ennek a népszavazásnak Magyarországon« – kampányolt korábban a gyermekvédelmi népszavazás ellen, de lépten-nyomon kritizálja a magyar igazságügyi rendszert is”.

[10] A felperes a médiatartalom megjelenésének időpontjában a név9 kültagja volt több hozzátartozójával együtt. A cég tulajdonát, illetve telephelyét képezi a cím4 szám alatti ingatlan, a vállalkozás ezen és más – saját tulajdonú, illetve bérelt – ingatlanok bérbeadásával foglalkozik, továbbá ingatlankezelést, ingatlanügynöki tevékenységet végez. E tevékenysége körében kötött bérleti szerződést a név9 a név6 Kft.-vel egy 5 nm-es irodahelyiség vonatkozásában.

[11] A név6 Kft. székhelyeként a név9 telephelyeként működő, cím5 szám alatti ingatlan került bejegyzésre. A név6 Kft. 135 cég számára biztosított székhelyszolgáltatást, ezen cégek közül több (75) végelszámolás-, illetve felszámolás alá került, valamint csődbe jutott, emellett 2024. január 31-e óta a név6 Kft. is végelszámolás alatt állt.

[12] A Fővárosi Törvényszék a 65.P.20.249/2024/9. számú ítéletével a perbeli közlés miatt az alperest helyreigazítás közzétételére kötelezte. Az elsőfokú ítéletet a Fővárosi Ítéltábla a 2.Pf.20.224/2024/4. számú ítéletével helybenhagyta.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[13] A felperes keresetében elsődlegesen kérte annak megállapítását, hogy azon közlés, mely szerint „A cégtemetős családi vállalkozásban tulajdonos az név2 igazgatója, név5” elsődlegesen a jóhírnévhez, másodlagosan a becsülethez való jogát sértette meg. Álláspontja szerint a közlés valótlan tényállítást tartalmaz.

[14] A megállapításon túlmenően kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a sérelmezett tartalom 5 napon belüli eltávolítására, továbbá arra, hogy adjon megfelelő elégtételt és ennek saját költségén biztosítson megfelelő nyilvánosságot oly módon, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított öt napon belül az általa szerkesztett, és a média név10 név3 című műsorában, vagy annak esetleges nemlétezése esetén az azonos műsoridőben (este hat órakor) futó más műsorban kérjen bocsánatot, és ismertesse az ítélet rendelkező részét az ítélet jogerőre emelkedésétől számított első esedékes műsorszámban, azzal a fellevezető szöveggel, hogy minden kommentár nélkül beolvassa: „Valótlan tényeket közöltünk név5ről”. Az ellenünk indított személyiségi jogi perben a bíróság megállapította, hogy név5 személyiségi jogait megsértettük. Bocsánatkérésünk mellett az ítélet rendelkező részét nyilvános elégtétel adásaként alább változtatás nélkül közöljük:”.

[15] A felperes kérte továbbá az alperest kötelezni 1.000.000 forint sérelemdíj és kamatai megfizetésére is, valamint perköltséget igényelt.

[16] A felperes keresetének jogalapjaként hivatkozott az Alaptörvény II. cikkére, VI. cikk (1) bekezdésére és IX. cikkére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a

továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdésére, a 2:43. § d) pontjára, a 2:45. § (1) és (2) bekezdésére, a 2:51. § (1) bekezdés a) – d) pontjaira, a 2:52. §-ára, a 6:519. §-ára, a 6:522. §-ára, a 6:532. §-ára, a 6:48. § (1) bekezdésére, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (3) bekezdésére.

[17] Keresetének indokolásaként kifejtette, hogy a kifogásolt közlés egy olyan híryanagban hangzik el, amely a testvérével (dr. név⁴) kapcsolatban tájékoztatja a közvéleményt, és abban olyan bűncselekményekről esik szó, mint a csalás, az okirathamisítás, valamint az ügyvédi visszaélés. A „cégtemetős vállalkozás” alatt ténylegesen olyan cégeket kell érteni, amelyek már nem működnek vagy még működnek ugyan, de a tartozások kitermelésére és visszafizetésére már nem képesek. Ilyen körülmények között ezek a vállalkozások (gazdasági társaságok) olyan tevékenységet végeznek, amely a hitelezőik károsodását eredményezheti, mivel a vállalkozás célja, hogy a hitelezők ne juthassanak hozzá a pénzükhöz. A felperes álláspontja szerint ez egy rosszhiszemű gyakorlat, amely a társadalom rosszallásának kiváltására alkalmas, amelyből az következik, hogy azt a személyt, akit egy ilyen tevékenységgel foglalkozó cég tulajdonosaként szerepeltetnek, a társadalom megveti, adott esetben magát is bűnözőként bélyegzi meg, különös figyelemmel arra, ha a tulajdonosi minőségre vonatkozó állítás egy, a bűncselekmény elkövetéséről szóló tudósításban hangzik el. A sérelmezett közlés köznapi jelentéstartalma az, hogy a felperes cégek hitelezőinek károsodásában játszik közre, ez pedig negatív értékítéletet közvetít róla, egyben pedig alkalmas jóhírnevének megsértésére. A sérelemdíj iránti igény kapcsán kifejtette, hogy az köztudomásúnak tekinthető, nem vagyoni sérelemhez kapcsolódik, különös figyelemmel arra, hogy a felperes a bűncselekmények elkövetőivel kapcsolatos tantárgyat tanít az egyetemen, a egyesülés elnökeként különböző rendezvényeket nyit meg – a rá vonatkozóan bűncselekményekkel összefüggésben tett valótlan állítás ezért számára az átlagosnál nagyobb sérelmet okoz, figyelemmel szakmai tevékenységére. Az alperesről kifejtette, hogy komoly tömeghatással bíró, jelentős árbevételt elérő szerv, amely elmulasztotta a szakma alapvető szabályainak betartását, nem adott lehetőséget arra, hogy a jóhírnevet sértő állítást a felperes megcáfolhassa, hanem azt ellenőrzés nélkül közölte.

[18] Az alperes ellenkérelmében a kereset teljes elutasítását kérte, és perköltséget igényelt. Álláspontja szerint sajtószervként joga és kötelessége az olvasók tájékoztatása a közéleti eseményekről. A felperes közismert személy, országos híradásoknak állandó szereplője, aki a társadalmat megosztó vitákban is megnyilvánul, ezért a személyével kapcsolatos viták széleskörű érdeklődésre tartanak számot. A felperest közéleti szereplőként fokozott tűrési kötelezettség terheli.

[19] Az alperes álláspontja szerint a kifogásolt kitétel nem minősül tényállításnak, mert a „cégtemetős” kifejezés kizárólag köznyelviileg értelmezhető, pontos definíciója nincs. A köznyelv „Vállalkozás” alatt nemcsak a jog által szabályozott gazdasági társaságokat érti, hanem több személy (akár család) bevétel, illetve nyereség reményében közösen kifejtett általános tevékenységét is, jogi formától függetlenül.

[20] Az alperes álláspontja szerint egy közéleti vitában megjelenő, valós tényekből levont okszerű következtetésről, véleményről van szó, amely valós ténybeli alapokkal rendelkezik, és ezt a közlemény tartalmazza. A név⁹nak a felperes a kültagja volt a közlemény időpontjában. Ezen családi vállalkozás tulajdona és telephelye volt a cím⁴ szám alatti ingatlan, amely egyidejűleg székhelyül szolgált számtalan olyan gazdasági társaságnak, amely megszüntetési eljárás alatt áll vagy állt, valamint a név⁶ Kft.-nek is, amelynek tulajdonosa a felperes testvérének üzlettársa. Mindezek alapján a médiatartalom készítője alappal fogalmazta meg a kifogásolt közlésben foglalt véleményét.

[21] A felperesnek a megállapításon túli igényével kapcsolatban az alperes kifejtette, hogy az alperest ugyanezen tárgyban jogerősen sajtó-helyreigazításra kötelezték. Az alperes pedig bocsánatkérésre nem kötelezhető, nincs helye „megbánás” előírásának. Az alperes szerint a közlemény vonatkozó részének törlése aránytalan szankciónak minősülne. Utalt arra, hogy a nyomtatott sajtócikkek sem törölhetők utólag, a televíziós műsorszám azzal azonos elbánást igényel.

[22] Az alperes a sérelemdíj iránti igényt önmagában is eltúlzottnak minősítette. Álláspontja szerint a felperes, a túrési kötelezettségére is figyelemmel, a lehető legalacsonyabb összegű sérelemdíjra lehet csupán jogosult.

Az első- és másodfokú ítélet

[23] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa szerkesztett média név¹⁰ 2023. december 8-án 18 órai kezdő időpontban sugárzott név³ című műsorában azt a valótlan tényt állította a felperesről, hogy „A cégtemetős családi vállalkozásban tulajdonos az név² igazgatója, név⁵”.

[24] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül a műsorszám jóhírnevet sértő közlését a megadott internetes címről távolítsa el véglegesen, valamint adjon megfelelő elégtételt a felperesnek úgy, hogy a média név¹⁰ név³ című műsorában vagy annak nemlétezése esetén azzal azonos műsoridőben, este 6 órakor futó más műsorban kérjen bocsánatot a felperestől, és ismertesse az ítélet jogsértés megállapítására vonatkozó rendelkezését a következő felvezető szöveggel, minden kommentár nélkül: „Az ellenünk indított személyiségi jogi perben a bíróság megállapította, hogy név⁵ személyiségi jogait megsértettük. Bocsánatkérésünk mellett az ítélet rendelkező részét nyilvános elégtétel adásaként alább változtatás nélkül közöljük:”.

[25] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 500.000 forint sérelemdíjat, és ennek 2023. december 8. napjától számított késedelmi kamatát, továbbá 660.400 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, és az alperest kötelezte a kereseti illeték megfizetésére az állam javára.

[26] Az elsőfokú bíróság alkalmazott jogszabályként a Ptk. 2:45. § (2) bekezdését, a 2:51. § (1) bekezdés a)-d) pontját, a 2:52. §-át jelölte meg.

[27] Idézte az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozat [16] és [17] bekezdését. Ennek nyomán megállapította, hogy közügyben történt a közlés, ugyanakkor az Smtv. 10. §-a alapján ilyen esetben is a valóságnak megfelelő tájékoztatás a sajtószerv feladata, és ez képezi a tájékoztatási kötelezettség korlátját is. A kifogásolt közlést a szövegösszefüggésekre is figyelemmel, tényállításnak minősítette. Valós tény volt az, hogy a felperes kültagja volt a név⁹-nek. A „Cégtemetős családi vállalkozás” az elsőfokú bíróság értelmezése szerint olyan társaságot jelent, amelynek tevékenysége arra irányul, hogy a cégek hatóságok előli eltüntetésében közreműködjön. Alapvetően ezt a köznapi jelentést kell figyelembe venni, függetlenül attól, hogy a „Cégtemetőnek” van-e jogi definíciója. Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy önmagában az a tény, hogy a cím⁵ szám alatti ingatlan számos végelszámolás, felszámolás vagy kényszertörlési eljárás alatt álló gazdasági társaság székhelye is egyben, még nem igazolja azt, hogy a felperes által tulajdonolt társaság „Cégtemetős” tevékenységet folytat. Kiemelte, hogy a székhely-szolgáltatásra vonatkozó tevékenységet nem a betéti társaság, hanem a vele kötött bérleti szerződés alapján a név⁶ Kft.

végzi, márpedig ennek a felperes nem tulajdonosa. Az elsőfokú bíróság szerint nem nyert bizonyítást, hogy a felperes által is tulajdonolt cégnek is bármilyen köze lett volna a székhelyszolgáltatást végző cég érdemi tevékenységéhez. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint ezért az alperes nem bizonyította, hogy a felperes által is tulajdonolt betéti társaság „Cégtemető” vállalkozás lenne. Megállapította, hogy a valótlan közlés egyben sértő tartalmat is hordoz a felperes személyére nézve, hiszen a „Cégtemető” tevékenység negatív társadalmi megítélés alá esik.

[28] Külön rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a sajtó-helyreigazítási perben hozott jogerős ítélet a személyiségi jogi per szempontjából még azonos tényállás esetén sem teremt „ítélt dolgot”. Ehhez képest a felperes nem volt elzárva attól, hogy a személyiségi jogi perben külön elégtétel adására is igényt tartson. Rögzítette: a sajtó-helyreigazítás és az elégtétel adása két külön jogintézmény. Ebben a körben hivatkozott arra is, hogy a Jogegységi Panasz Tanács 3/2024. jogegységi határozata alapján megállapítható, hogy a jogi személy is kötelezhető elégtétel adásaként olyan nyilatkozat közzétételére, amelyben bocsánatkérését, sajnálkozását fejezik ki. Az elégtétel adás elrendelése körében ugyanakkor elegendőnek ítélte meg a jogerős ítélet jogsértést megállapító rendelkezésének beolvasását. Álláspontja szerint az ítélet egyéb rendelkezései ismertetésének nincs indokoltsága az elégtétel adása keretében.

[29] Miután a jogsértő tartalom a jelenben is feltalálható volt az alperes honlapján, kötelezte őt a jogsértő tartalom eltávolítására is.

[30] Az elsőfokú bíróság a felperes sérelemdíj iránti igényét részben találta alaposnak. Az összegszerűség meghatározásánál a mérlegelés körében figyelembe vette, hogy a közlés országos nézettségű televíziós műsorban történt, így az a nyilvánosság szélesebb köréhez jutott el. Ráadásul a közlés a felperest nem érintő büntetőeljárásról szóló tudósítás keretében történt. Ez fokozta a jogsértés tárgyi súlyát, mert a felperest a riportban felsorolt számos bűncselekménnyel hozta összefüggésbe. Figyelembe vette ugyanakkor azt is, hogy a felperes köztudomású tényeken kívül, egyéb bizonyítékra nem hivatkozott. Azt találta elfogadhatónak az elsőfokú bíróság, hogy szakmai tevékenysége során a felperes magyarázkodásra kényszerülhetett. Mindezek mérlegelésével a sérelemdíj összegét 500.000 forintban határozta meg, ezt meghaladóan ezen igényt elutasította.

[31] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta, és a keresetet teljesen elutasította. Mellőzte az alperest perköltség és illeték megfizetésére kötelező rendelkezéseket, és a felperest kötelezte az alperes javára első- és másodfokú együttes perköltség megfizetésére, és az állam javára a kereseti és a fellebbezési illeték megfizetésére.

[32] A másodfokú bíróság rögzítette, hogy az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, illetve azt is, hogy a sérelemdíj iránti igényt részben elutasító döntés, fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett.

[33] A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú ítélet a fellebbezéssel érintett körben nem felel meg az irányadó anyagi jognak. A bizonyítás eredménye okszerűtlen. A megállapított tények alapján az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés vonható le.

[34] A másodfokú bíróság csak annyiban értett egyet az elsőfokú bírósággal, hogy az helyesen ítélte meg a vizsgálendő műsorszám közéleti témához kapcsolódását, és a közügyet érintő jogvitát a sajtószabadság korlátozására irányuló alkotmányos szempontok, és a vonatkozó alkotmánybíróági határozatok figyelembevételével bírálta el.

[35] A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú ítélet rendelkező része a jogsértés megállapítása körében nem felel meg a Kúria által kidolgozott követelményeknek (Kúria Pfv.IV.21.487/2021/5., Pfv.IV.21.693/2008/6., Pfv.IV.20.169/2018/5.).

[36] A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság a kifogásolt szövegrészeket szó szerint idézve, a kifogásolt állításokat ismételve, indokolatlan terjedelemben állapította meg az alperes terhére a jogsértést. A másodfokú bíróság szerint az ilyen módon megfogalmazott rendelkező részből nem tűnik ki, hogy az idézett közlések közül mely tényállítás valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények, és azok milyen vonatkozásban, összefüggésben sértik a felperes személyiségi jogát (Kúria Pfv.IV.21.487/2021/5.). A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a közlések jelentését félreértésre okot nem adó módon kell megfogalmazni, amelynek kiindulópontja a felperes által előadott tények lehetnek. A másodfokú bíróság értékelése szerint az elsőfokú ítélet rendelkező részéből nem állapítható meg, hogy a sérelmezett közlés mely tényállítása valótlan, és a valótlan tényállítás milyen vonatkozásban, összefüggésben sérti a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait, a sértő tartalom miben nyilvánul meg, amely alapján megállapítható lenne a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésében rögzített tényállási elemek megvalósulása.

[37] A másodfokú bíróság értékelése szerint továbbá az indokolás alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által előadott tényeken, illetve ahhoz kapcsolódó jogi érvelésen túlterjeszkedett, tekintettel arra, hogy a felperes valós tény hamis színben való feltüntetésére nem is hivatkozott. Nem tett olyan előadást, hogy a műsorszám azt a valótlan tényt állítja, illetve a valós tényeket olyan hamis színben tünteti fel, hogy a felperes – a fennálló tulajdoni hányada miatt – közreműködik a családi vállalkozás által bérbe adott ingatlanba bejelentett cégek hitelezőinek megkárosításában, a cégek, hatóságok előli eltüntetésében. A másodfokú bíróság megállapítása szerint ilyen jelentéstartalmat a műsorszám még szövegösszefüggéseiben sem tartalmaz az átlagos ismeretekkel rendelkező nézők, olvasók számára.

[38] A másodfokú bíróság szerint a felperes által előadott tények, és jogi érvelés mellett szükséges a kereseti igényt vizsgálni, amelyből az állapítható meg, hogy a családi vállalkozás „Cégtemetős” minősítését azonosította a felperes valótlan tényállításként. A sértő jelleget pedig arra alapozta, hogy akit egy ilyen tevékenységgel foglalkozó cég tulajdonosának neveznek ki, azt a társadalom megveti, rosszabb esetben bűnözőként bélyegzi meg – különös tekintettel arra, hogy a közlés alapvetően egy büntetőeljárásra vonatkozik.

[39] Mindezek kapcsán a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy ténykérdés az, hogy a felperes a név9 egyik kulcstulajdonosa. Miként tény az is, hogy az név2 igazgatója. További valós tényként azonosította, hogy a cégforma bérleti szerződést kötött a név11-vel, egy 5 négyzetméteres irodahelyiségre nézve, és az utóbbi cég székhelye a Budapest, cím5 szám volt, amely ingatlan a név9 egyik telephelye is. Való tényként volt rögzíthető az is a másodfokú bíróság szerint, hogy a név11 székhely-szolgáltatással foglalkozik, és a felperes által is tulajdonolt cégforma cím5i telephelyére 135 cégnek biztosított székhelyszolgáltatást, amelyek közül 75 végelszámolás, illetve felszámolás alá került, csődbe ment, sőt 2024. január 31. óta maga a név11 is végelszámolás alatt áll.

[40] A másodfokú bíróság a szövegösszefüggések vizsgálata alapján arra a következtetésre jutott, hogy a műsorszám alapvetően a felperes büntetőeljárás alatt álló testvérének az eljárás tárgyát képező cselekményeiről számol be. Magát a „Cégtemetős” tevékenységet is a felperes testvérehez köti. A műsorszám a felperes és testvére közötti kapcsolatot a közös családi vállalkozásban látta megvalósulni, a cégforma-ben való tulajdoni részesedésük alapján. Azt azonban a másodfokú bíróság szerint a műsorszám nem állítja, hogy a betéti társaság maga „Cégtemetős” tevékenységben venne részt.

[41] Kihangsúlyozta a másodfokú bíróság, hogy a jelentéstartalom meghatározásánál az ítélezési gyakorlat szerint az átlagolvasó szemszögét alkalmazza, figyelembe véve azt, hogy az átlagolvasó a szöveget nem egyes részletekre koncentrálva, nem azok részletező

elemzésébe bocsátkozva szemléli, hanem egyszer és egészében olvassa el azt. Törekszik a szöveg alaposabb elemzésére, a tartalom meghatározását leegyszerűsíti. Az átlagolvasó értékeli a teljes szövegkörnyezetet, a szavaknak hétköznapi jelentést tulajdonít, és összbenyomása alapján értékeli a közölteket, a kívülálló szemléletmódját alkalmazva.

[42] Ezzel együtt úgy ítélte meg, hogy az alkalmanként előforduló provokatív, erőteljes kifejezéseket a szerző véleményének részeként az átlagolvasó is képes úgy megítélni, hogy mentes marad azoknak a mondanivalót eltúlzó, illetve azt jelentéktelenítő hatásától is. Mindezen értékelési mód alapvetően csak a véleménynyilvánítás esetében játszhat szerepet, nem vonatkozik a vélemény alapját képező tényállításokra.

[43] Összességében a másodfokú bíróság a kereset érdemi vizsgálata alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a perben bemutatta azokat a valós tényeket, amelyek alapján a családi vállalkozást „Cégtemetőnek” minősítette. Mindez a másodfokú bíróság szerint tipikus következtetés, amelyet a rendelkezésre álló valós tények alapján vont le az alperes. Helyesnek tartotta azt az alperesi álláspontot, hogy az általános közfelfogás szerint a „Cégtemető” kifejezés nem kizárólag azt jelenti, hogy egy gazdasági társaság ilyen tevékenységgel közvetlenül foglalkozik, hanem azt is, hogy ilyen vállalkozáshoz bármilyen módon kapcsolódik. Ezen kapcsolódásnak az egyik módja lehet az, hogy olyan ingatlan tulajdona van a vállalkozásnak, amelybe több olyan cég van bejelentve, amelyek tényleges gazdasági tevékenységet nem folytatnak, csődbe mentek, végelszámolás, felszámolás alatt állnak. A jelen esetben a feltárt tények alapján a következtetés nem tekinthető okszerűtlennek, vagy a logika szabályaival ellentétben állónak, így az – helyességétől függetlenül – személyiségi jogsértés megállapítását nem alapozza meg. Összességében arra a megállapításra jutott, hogy nem állapítható meg a felperes jóhírnevének sérelme, illetve jogalap hiányában az igényelt jogkövetkezmények sem alkalmazhatók.

[44] A másodfokú bíróság nem találta alaposnak a becsület védelméhez fűződő jog megsértésére alapozott kereseti kérelmet sem. Kiemelte, hogy maga a kereset kizárólag a jóhírnév megsértésére alapozott kereseti kérelemmel egyező tényelőadást és jogi érvelést tartalmazott. Abból nem volt levezethető, hogy az alperes milyen indokolatlanul bántó, sértő vagy lealacsonyító véleményt nyilvánított a kifogásolt műsorszámban. A véleményként történő minősítés esetére a felperesnek elő kellett volna adni, hogy a Ptk. 2:45. § (1) bekezdésében foglalt tényállásnak a közlés mennyiben feleltethető meg. A konkrét esetre nézve a másodfokú bíróság megállapította, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a felperesre vonatkozó, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, sértő vagy megalázó közlés nem azonosítható be.

[45] Mindezek alapján a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy jogalap hiányában a felperes keresetét el kell utasítani. A felperes ilyen módon bekövetkezett pervesztessége figyelemmel rendelkezett a perköltség és az illeték viseléséről, a felperes terhére.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[46] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[47] Megsértett jogszabályként hivatkozott a Pp. 2. § (2) bekezdésére, 370. § (1) és (3) bekezdésére, a 371. § (1) bekezdésére. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság olyan indokok alapján változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét, amelyre az alperes nem is hivatkozott. A

felperes szerint az elsőfokú bíróság volt az, amely a rendelkezésre álló adatokat, tényeket, körülményeket megfelelően értékelte, és okszerű mérlegelést végzett el. Az elsőfokú bíróság volt az, amely helyesen nem terjeszkedett túl a kereseten, és nem foglalkozott valós tények hamis színben való feltüntetésével, mint a jogsértés alapjával. A felperes utalt arra is, hogy a személyiségi jogi perekben is érvényesül a PK 15. számú állásfoglalás annyiban, hogy a jogsértés szövegét a bíróság a kérelem és ellenkérelem korlátai között maga állapíthatja meg.

[48] A felperes fenntartotta azon álláspontját, hogy a jelen esetben a valótlan és sértő jelentéstartalom az, hogy a felperes által részben tulajdonolt cég közreműködött volna cégek eltüntetésében („Cégtemető”).

[49] A kérelem kiemelte, hogy a felülbírálat alapvetően kérelemre gyakorolható, és a főszabály az, hogy ehhez a kerethez a másodfokú bíróság az indokolás tekintetében is kötve van, az ezzel ellentétes állásfoglalás sérti a Pp. 380. §-át is. Kiemelte, hogy ő maga nem kifogásolta az elsőfokú ítélet rendelkező részét, ezzel „negatív perbeli önrendelkezési jogával élt”, a maga részéről az elsőfokú ítélettel megelégedett. Ugyanakkor az alperesnek nincs olyan fellebbezési kérelme, amit a másodfokú bíróság ténylegesen elbírált. Azzal, hogy a másodfokú bíróság a kifogásolt kitélt véleményként értékelte, ellentétes döntést hozott a sajtó-helyreigazításban született jogerős ítélettel, amely valótlan tényállítást állapított meg, és ebben a körben ez „ítélt dolognak” minősül. A felperes szerint a kifogásolt kitélt valótlan tényállítás, önmagában és szövegösszefüggésében is.

[50] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, és perköltséget igényelt. Kiemelte, hogy a sajtó-helyreigazítási perben (perekben) hozott döntések a jelen per szempontjából nem minősülnek a Kúria precedens ítéletének. A másodfokú ítélet alapjaként azt jelölte meg, hogy a másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része nem felel meg az ítélezési gyakorlatnak, és teljes mértékben jogszerűen a jóhírnév megsértése tényállási elemeinek meglétét vizsgálta, és azok hiányát állapította meg.

A Kúria döntése és jogi indokai

[51] A felperes felülvizsgálati kérelmét a Kúria nem találta alaposnak, az alábbiak szerint.

[52] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[53] A Pp. 413. § (1) bekezdés *b)* pontja szerint a felülvizsgálati kérelemnek a beadványokra vonatkozó általános szabályok mellett tartalmaznia kell a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi jogszabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére, valamint annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja. A jogszabálysértés megjelölésének követelményrendszerét a Kúria – a korábbi bírói gyakorlatot megerősítve – a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK véleményben jelentette meg. Az önmagában kötőerővel nem rendelkező kollégiumi vélemény 3. és 4. pontja szerint – amelyet Kúria jelen perben is

irányadónak tekintett határozataival megerősített (Jpe.I.60.009/2022/10. [61], Pfv.IV.20.998/2020/4., Pfv.V.20.917/2021/8., Gfv.VI.30.367/2021/6., Pfv.I.21.083/2019/12., Pfv.IV.20.035/2023/7.) több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet többféle okból is támadja, vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a Pp. 413. § (1) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel [PK vélemény 6. pont, Kúria Gfv.VII.30.577/2016/6., megjelent: BH2017.196.].

[54] A felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit. Érdemben ugyanis csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja. Mivel a felülvizsgálat tárgya a jogerős ítélet, és nem az elsőfokú bíróság ítélete (Kúria Pfv.III.21.631/2019/5., Pfv.III.20.088/2020/3.), ezért a felülvizsgálati kérelemben az azt előterjesztő félnek az álláspontja szerint a másodfokú bíróság által a jogerős ítélet meghozatalakor elkövetett jogszabálysértéseket kell megjelölnie [Kúria Pfv.V.20.797/2016/11. (BH 2017.232.)]. Mindezek alapján a Kúria érdemben csak azokat a hivatkozásokat vizsgálta és értékelte, amelyek tartalmazzák a megsértett jogszabályhely pontos megjelölését és a jogszabálysértés megfelelő körülírását is.

[55] A jelen esetben a felülvizsgálati kérelem tartalmára figyelemmel azt kellett eldönteni, hogy a másodfokú bíróság ténylegesen túlterjeszkedett-e a fellebbezés keretein, illetve a jogszabályokkal, valamint az ítélkezési gyakorlattal ellentétesen határozott-e az elsőfokú ítélet megváltoztatásáról és utasította el a felperes keresetét.

[56] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. A VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A (2) bekezdés szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit. A (4) bekezdés szerint a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.

[57] A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás és a

jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja. A (2) bekezdés szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. A 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

[58] Az Smtv. 4. § (1) bekezdése szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. A (3) bekezdés szerint a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcset, valamint nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével. Az Smtv. 10. §-a a közönség jogaként deklarálja, hogy mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről.

[59] A Ptk. 2:44. § (1) bekezdése szerint a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja; azonban az nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

[60] A felülvizsgálati kérelem tartalmára tekintettel először azt az eljárásjogi kérdést kellett megvizsgálni, hogy a másodfokú bíróság megtartotta-e a felülbírálati jogkörre, illetve annak lehetséges korlátaira vonatkozó törvényi rendelkezéseket. A Pp. 369. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálhatja az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét. A (3) bekezdés értelmében a másodfokú bíróság felülbírálhatja az elsőfokú bíróság ítélete anyagi jognak való megfelelőségét. Ennek során a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítheti, és ennek alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti [a) pont], a fél által az első- vagy másodfokú eljárásban hivatkozott tény megállapítására bizonyítást folytathat le, és annak alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti [b) pont], a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonhat le, a megállapított tényeket másként minősítheti [c) pont], jogszabálysértés megállapítása nélkül is felülmérlegelheti az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntését [d) pont], és határozhat olyan kérdésben, amelyben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetve nem határozott [e) pont]. A Pp. 370. §-a rendelkezik a felülbírálati jogkör korlátaival. Az (1) bekezdés szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)–(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a)–d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A (2) bekezdés szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét erre irányuló fellebbezési kérelem, csatlakozó fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül, hivatalból gyakorolja az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó esetekben. A jelen esetben ilyen körülmények nem merültek fel. A (3) bekezdés szerint, ha a másodfokú bíróság a fellebbezésben nem hivatkozott eljárási szabálysértést észlel, azt – a következményekre vonatkozó figyelmeztetés mellett – a felek tudomására hozza és a fellebbező fél kérelmére veszi figyelembe. A jelen esetben ilyen tájékoztatás és erre vonatkozó kérelem a fellebbező fél részéről nem történt.

[61] A Pp. 371. §-a rendelkezik a fellebbezés tartalmáról. Az (1) bekezdés b) pontja szerint a fellebbezésben határozott kérelmet kell előterjeszteni arra, hogy az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül. A fellebbezésnek a 371. § (1) bekezdés d) pontja szerint tartalmaznia kell azt az anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést, amelyre a

fellebbező a fellebbezését alapítja, kivéve, ha a felülbírálati jogkör gyakorlásának nem feltétele a jogszabálysértés.

[62] Miután a jelen esetben az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésének oka nem merült fel, azt volt szükséges vizsgálni, hogy a másodfokú bíróság az ismertetett korlátok között bírálta-e el az alperes fellebbezését és változtatta meg az elsőfokú bíróság döntését.

[63] A jelen esetben az alperes a fellebbezését arra alapozta alapvetően, hogy a kérdéses kitétel nem minősül tényállításnak, hanem az alperes tényekkel alátámasztott véleményéről van szó (elsődleges fellebbezési kérelem). A felperes külön valóban nem kifogásolta a rendelkező rész alkalmazott megfogalmazását, illetve nem foglalkozott azzal sem, hogy valótlan tényállításról vagy valós tények hamis színben történő feltüntetéséről lenne szó. A felperes fellebbezési ellenkérelme szintén alapvetően azzal foglalkozott, hogy nem véleménynyilvánításról, hanem az elsőfokú bíróság ítéletével egyező módon, valótlan tényállításról van szó, illetve a felperest közéleti szereplőként sem terheli az adott ügyben fokozott tűrési kötelezettség. A fellebbezési kérelem arra helyezte a hangsúlyt, hogy az általa részben kültagként tulajdonolt vállalkozás nem került semmilyen kapcsolatba az „eltemetett” cégekkel. Ehhez képest a felperes fellebbezési ellenkérelme nem terjedt ki az elsőfokú ítélet rendelkező részének megfogalmazási módjára.

[64] A Kúria álláspontja szerint összességében az volt megállapítható, hogy a másodfokú bíróság ítéletének indokolásában valóban szükségtelenül, a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem tartalmán túlmenően foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy az elsőfokú bíróság a jogsértés megállapításánál a rendelkező rész megfogalmazásában jogszerűen járt-e el, van-e összhang az elsőfokú ítélet rendelkező része, illetve a konkrét és az elsőfokú ítélet indokolása között. Az erre kiterjedő vizsgálat már csak azért is szükségtelen volt a Kúria álláspontja szerint, hiszen érdemben a másodfokú bíróság kifejtette, hogy azért szükséges a felperes keresetének elutasítása, mert nem történt valótlan tényállítás, hanem ténybeli alappal rendelkező véleménynyilvánításra került sor egy közéleti vitában. A Kúria ebben a körben fenntartja azt az álláspontját, amelyet a felperes által kezdeményezett korábbi személyiségi jogi per kapcsán a rendelkező rész megfogalmazhatósága tekintetében kifejtett (Pfv.IV.21.017/2025/6).

[65] Ugyanakkor a korábbi pertől eltérően a jelen esetben a másodfokú bíróság nem mulasztotta el a fellebbezés érdemi elbírálását sem, ezért a jelen esetben a Kúriának a másodfokú bíróság ítélete indokolásának ezen részével érdemben kellett foglalkoznia.

[66] A Kúria szerint az első- és másodfokú bíróság is helytállóan állapította meg, hogy a felperes közéleti szereplő, ezért a személyét érintő nem magánéleti tartalmú közlések tekintetében őt fokozott tűrési kötelezettség terheli. Azt is helytállóan állapították meg, hogy a jelen esetben alapjogok kollíziójáról van szó, vagyis a felperes személyiségi jogai és az alperesnek a sajtószabadsághoz és véleménynyilvánítási szabadsághoz való jogának ütközéséről.

[67] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában kiemelt jelentőségű kérdés, hogy meddig terjed egy közéleti vitában érintett személy tűrési kötelezettsége, illetve mennyiben korlátozhatja a véleménynyilvánítás szabadságának érvényesülését a közéleti vitában résztvevők személyiségének a védelme. A 3329/2017. (XII. 8.) AB határozatban a korábbi bírósági gyakorlatra támaszkodva összefoglalta az alapjogok kollíziója során alkalmazandó teszt lépéseit. E kérdés értékelése során az Alkotmánybíróság a következő szempontoknak tulajdonít meghatározó jelentőséget: a véleményt kifejező nyilvános közlés közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e; a nyilvános közléssel érintett személy közszereplői minőségben jelenik-e meg; a nyilvános közlés tényállítást vagy értékítéletet foglal-e magában; a nyilvános közlés sérti-e az érintett személy emberi méltóságát vagy jó hírnevét (becsületét) {3145/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [38]}. Ha a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, akkor ez

a közlés „automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi.” (13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [39]; 3001/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [28], [48]). A Kúria – az Alkotmánybíróság gyakorlatát szem előtt tartó – töretlen gyakorlata is e szempontokat veszi figyelembe a jóhírnévhez fűződő jog és a véleménynyilvánításhoz fűződő jogosultságok kollíziójának feloldása során (többek között: Pfv.IV.21.305/2022/5., Pfv.IV.20.989/2023/7., Pfv.IV.20774/2023/6., Pfv.IV.20.432/2024/9.).

[68] Az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozata egyértelműen tartalmazza, hogy a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. Ugyanezen határozat rögzíti, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [45] [49]}. Ugyanezen határozat rögzíti azt is, hogy a politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. A tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét {Indokolás [50]}.

[69] Az Alkotmánybíróság egy másik határozatában rögzítette, hogy a nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönteni, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Ennek megítéléséhez elsődlegesen a közlés megjelenésének módját, körülményeit, a vélemény tárgyát, kontextusát szükséges figyelembe venni, így a közlést érintően vizsgálni kell a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, illetve az érkező reakciókat, és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. További szempontként szükséges értékelni a kijelentés tartalmát, stílusát, illetve a közlés aktualitását, valamint célját. Amennyiben e körülmények értékelésével az állapítható meg, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, úgy a közlés automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi. Ezt követően a hasonló szempontok alapján abban a kérdésben szükséges dönteni, hogy a közlés értékítéletnek, vagy tényállításnak tekinthető-e. A véleményszabadság gyakorlásának határai a közügyeket érintő kérdésekben aszerint különböznek, hogy az adott közlés értékítéletnek, vagy tényállításnak minősül-e {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [39]-[40]}.

[70] A felperes hivatkozott arra is, hogy a jelen perbeli cikk kapcsán lezajlott sajtó-helyreigazítási eljárásokban az ott született jogerős ítélet egyértelműen megállapította, hogy a jelen perben is vitatott kitétel valótlan tényállításnak minősül.

[71] A Kúria szerint az ítélezési gyakorlatra is figyelemmel, helytállóan került megállapításra az, hogy a sajtó-helyreigazítási perben hozott ítélet az ugyanazon cikk, illetve kitétel tekintetében zajló általános személyiségi jogi per tekintetében nem minősül „ítélt dolognak”, és megállapításaitól a személyiségi jogi per bírósága eltérhet. A két különálló perben nem teljesen azonosak a peres felek, és részben eltérőek a vizsgálati szempontok is. Önmagában nem minősül jogsértésnek az, ha az általános személyiségi jogi per másodfokú bírósága jogalap tekintetében eltérő megállapításra jut a sajtó-helyreigazítási perben született jogerős ítélethez képest.

[72] Helytállóan rögzítették azt is, hogy a perbeli közlés nem a felperes magánéletére vonatkozik, ezért közéleti szereplőként a fokozott tűrési kötelezettsége fennáll. Tényként volt megállapítható, hogy a felperes által is tulajdonolt családi vállalkozás bérbe adott egy mindösszesen 5 négyzetméteres irodahelyiséget a név11-nek, és ez az irodahelyiség azonos

címen volt a családi betéti társaság egyik telephelyével (cím4). Érdemben nem volt vitatott, hogy a név11 székhelyszolgáltatást nyújtott nagyszámú gazdasági vállalkozásnak, és az sem, hogy ezen vállalkozások jelentős része éppen „eltüntetés” alatt állt (végelszámolás, csődeljárás stb.), vagyis a név11 a köznyelvi minősítés szintjén véleménynyilvánításként valóban „Cégtemetőnek” tekinthető.

[73] A másodfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy a perbeli közlést az átlagolvasó szempontjából a szavak, mondatok köznapi jelentéstartalma oldaláról szükséges értékelni, aki a provokatív erőteljes kifejezéseket képes úgy megítélni, hogy mentes marad azok túlzó hatásaitól.

[74] A másodfokú bíróság értelmezése összhangban áll a következetes ítélkezési gyakorlattal, amely a sajtóközlemény egészében történő vizsgálatára utal. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni. A sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A jogosult személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot személyiségi jogsértés megállapítására. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, tudományos, politikai és művészeti vita önmagában nem lehet jogsértés megállapításának alapja (PK 12. számú állásfoglalás II-III. pont).

[75] A Kúria szerint a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló adatokra figyelemmel, nem követett el mérlegelési hibát, amikor úgy ítélte meg, hogy összességében egy erőteljes, provokatív véleményről van szó, amelynek legalább is vékony ténybeli alapja létezett a már leírt cégkapcsolatokra figyelemmel. Nem volt okszerűtlen az az érvelés, hogy a felperes által is tulajdonolt gazdasági vállalkozás olyan céggel került a bérleti szerződés alapján kapcsolatba, amely a véleménynyilvánítás szintjén „Cégtemető” vállalkozásnak tekinthető, és ez a közvetett kapcsolat alapot adhat a felperessel szemben erre vonatkozó vélemény kifejtésére. Hangsúlyozza a Kúria azt, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog a kifejtett véleményt annak érték- és valóságtartalmától függetlenül védi, ezért amennyiben a bíróság egy-egy kitételt véleményként értékel, nem vizsgálhatja annak érték- és valóságtartalmát.

[76] A jogerős ítélet nem sértette a Pp. 279. § (1) bekezdését sem. A Kúria nem kíván eltérni jogkérdésben a töretlen és egységes ítélkezési gyakorlattól abban a jogkérdésben, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének és mérlegelésének nincs helye, ezért önmagában nem állapítható meg a jogszabálysértés, ha a kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja. A jogszabálysértést a mérlegelési hiba akkor valósítja meg, felülmérlegelésre csak akkor van lehetőség, ha a korábbi mérlegelés kirívóan okszerűtlen nyilvánvalóan iratellenes, vagy ellentétes a logika alapvető szabályaival (Pfv.V.20.430/2022/6., Pfv.IV.21.281/2022/5., Pfv.V.20.810/2022/5.). Lényeges, hogy a felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna (Kúria Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH2013. 119.), az minősíthető okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.V.20.796/2022/6., Pfv.I.20.507/2022/5., Pfv.IV.20.848/2022/5., Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH2013. 119.).

[77] Az összes körülmény figyelembevételével a Kúria arra a megállapításra jutott, hogy a kivételes felülmérlegelésre a jelen esetben nincs lehetőség. A másodfokú bíróság által levont következtetés nem tekinthető kirívóan okszerűtlennek. Az egyik lehetséges értelmezést adta a vitatott kitétel véleményként történő értékelésével. A kialakult gyakorlat szerint a kifejtett vélemény erőteljes és provokatív is lehet, ha a véleménynek legalább vékony ténybeli

alapja van. Már pedig ezt a név⁹ és a név¹¹ közötti üzleti kapcsolat léte ténylegesen megteremtette. Mindezekre figyelemmel a Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság helytállóan döntött a jóhírnév megsértésének megállapítására irányuló kereseti kérelem elutasításáról.

[78] A Kúria szerint ugyancsak megalapozottan döntött a másodfokú bíróság abban, hogy a kérdéses kitétel nem valósítja meg a becsület védelméhez fűződő személyiségi jog megsértését. Ennek részletes kifejtése nem is szerepelt a felperes előadásában.

[79] A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezésmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. Az ítélkezési gyakorlatban ezen jog megsértésének megállapítására akkor kerül sor, ha az adott személyt emberi mivoltában, emberi méltóságában alázzák meg, vele szemben gyűlölködő kifejezéseket használnak. A jelen esetben a perbeli közlés nem tekinthető a társadalmi közfelfogás szerint gyalázkodásnak, így a becsület védelméhez fűződő jog megállapítására sem volt lehetőség.

[80] Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, nem ellentétes a Kúria ítélkezési gyakorlatával, ezért azt a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[81] Jóhírnév megsértésének megállapítására irányuló személyiségi jogi perben nincs helye jogsértés megállapításának, ha az összes körülmény vizsgálata alapján az állapítható meg, hogy a vitatott kitétel, a szövegösszefüggésekre is tekintettel nem tekinthető valótlan tényállításnak, hanem olyan véleménynyilvánításról van szó, amelynek legalább vékony ténybeli alapja van. Az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra, és arra is, ha a jogosult közéleti szereplőnek minősül, mert ebben az esetben a bírálhatósága, a kritika lehetőségei az átlagosnál tágabbak.

Záró rész

[82] A Kúria a pervesztes felperest kötelezte az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban a jogi képviseletével felmerült költségei megtérítésére. Az ügyvédi munkadíj mértékét a Kúria a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján állapította meg.

[83] A Kúria a pervesztes felperest kötelezte a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére. Az illeték összegét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg. Tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie; megfizetése során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[84] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2026. március 11.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró